

Kuidas Peipse järw ilmale tulli.

(Üks ennemuistne jut Liivlandi maalt.)

Seit on mitto sadda aastad tagasi, kui Liivlandimaal se väggew funningas Karlus pangganatte ülle wallites. Siis ellased seal paiksu metsade sees hirmad farrud ja metshärrjad suurte piiska farrusse lakkadega; pödrad ja metsahobbed lippasid omma ferge jallaga seal, et puud raggisestid, läbbi körwe. Ei olnud senna maa nurka veel wöeralt maalt ei faupmehhi omma laewadega, ei fa föamehhi terrawa möegaga tulnud risti tähte ülles asutama, waid pimmedus lattis veel rahwa süddamed ja meled. Funninga Karluuse maea olli kallist hilgawa liwist ülles ehitud ja läkis emalt otsego fuld, mis päwa paistel säärab. Ühhe pühakts peetud metsa tulla lähhedal, kus kolm walged (head) ja kolm musta (furja) waimo, se on pangganatte ebba jummalad, peskitasid, seisis se funninga loss; seal ellas temma leige omma perrekonnaga. Maenlassed tartsid tedda vägga, ta omma rahwas armastas tedda nenda kui osleks ta neile laia melewalda ja priidust jägganud. Temma olli rikas ja kuulus, aga siisti pudus temmas üks ašsi, mis ta suuremaks önneks arwas ollewad, se olli: temma naesel ep olnud siggidust. Ta töutas walge jummalattele paljo ohvrid ja andi, kui nemmad temma palve

fulgesid, ja temma ihhaldamisse järrele teefsid. Ja wata: seitseme aasta pärast sai temma palve fuldud, ja funninga proua, temma armas abbitasa, sattus nurga wodi kassifuttega. Üks olli poeg, ni nobbe ja terrane kui taat isse; teine olli tüttar, walgeruge peaga, ja filmad kui sinnilad, naeratas katisti eide vasto. Funningas, täis römo, ohverdas walge jummalattele rohled annid, nenda kui ta töötand; need mustad jummalad agga puhlesid tuliist wiha täis, et Karlus neid mitski ei pidand, fest nemmad arwasid ennast ka tähhelepanemisse väärtnäit ollewad. Nemmad ussitasid selle-pärast sedda pahha waimo, kes surma ülle wallites, Wlins olli selle nimini, et ta omma pahha surretawa filmaga funninga poiotesse peale wataks, ja tedda sega ärra huffats. Lapsole fossus senni nähtawalt, ja teggi wannemattele römo, et jubba kelele suns liitus ja pappa ja mamma wöis üttesda: agga nüüd täis pahha film ta ülle, ja panni tedda kiddlema. Mõnne aea pärast olli se noor wöösu närtind surmale, ja maeti mahha. Ranna-pura agga, öndsa weile ödde jää ellusse, ja ötjes kui lillele ihhu ja hinge polest funningiliku wannemattel römuks, selle ainus laps temma nüüd olli. Õeluste wiha ep olnud poliku tööga mitte veel tuttutud; nemmad lassid sellepärast, kui funninga tüttar seitseme aastasels sai, tedda ühhe wanua furja nöia füüsi sattuda. Selle nöia nimini olli